

ULAP: ระบบเครือข่ายเพียร์ทูเพียร์แบบไร้โครงสร้างที่มีความรู้เกี่ยวกับตำแหน่ง ULAP: An Unstructured Locality-Awareness Peer-to-Peer Network

ชูพันธุ์ รัตนโกカ

ภาควิชาเทคโนโลยีวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

1518 ถ.พิบูลสงคราม เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800 โทรศัพท์: 0-2913-2500 ต่อ 6322

E-mail: choopanr@kmutnb.ac.th

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันการประมวลผลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นได้รับความสนใจอย่างมากทางการวิจัยด้านการประมวลผลประสิทธิภาพสูงเนื่องจากปัญหาทางด้านด้านๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านวิทยาศาสตร์ หรือวิศวกรรมศาสตร์มีความซับซ้อนมากขึ้น ทำให้การประมวลผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลเพียงเครื่องเดียวในการแก้ไขปัญหาต้องใช้เวลาประมวลผลที่นานมาก การประมวลผลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ได้ประยุกต์นำเครือข่ายเพียร์ทูเพียร์มาใช้เนื่องจากคุณสมบัติของเครือข่ายที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของเครื่องในระบบได้อย่างอัตโนมัติและรวดเร็ว อีกทั้งยังสามารถค้นหาเครื่องในระบบเครือข่ายได้อย่างง่ายดาย แต่อย่างไรก็ตามเครือข่ายเพียร์ทูเพียร์ส่วนใหญ่ยังไม่รองรับการเรียนรู้เกี่ยวกับตำแหน่ง ทำให้การค้นหาเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการประมวลผลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นมีประสิทธิภาพ บทความนี้ที่ต้องการนำเสนอการพัฒนาระบบที่ใช้เพียร์ทูเพียร์แบบไร้โครงสร้างที่สามารถเรียนรู้ตำแหน่ง(ULAP) รวมถึงทดลองและวิเคราะห์ผลการทดลองของระบบที่ได้พัฒนาขึ้นกับเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน 222 เครื่องในระบบกริดชื่อ Grid'5000 ณ ประเทศฝรั่งเศส

คำสำคัญ: เครือข่ายเพียร์ทูเพียร์, การประมวลผลประสิทธิภาพสูง, การเรียนรู้ตำแหน่ง

Abstract

Internet computing is currently an interesting topic in high performance computing research field, because, in many domains such as science domain or engineering domain, the problems become more complex. Thus, it takes a lot of time to solve the problem with a single desktop computer or even a single server machine. Internet computing platforms are mostly based on peer-to-peer network because it supports dynamic join/leave of nodes and it can easily discover resources (computer). However, most peer-to-peer network does not support locality-awareness. Thus, discovered resources on network for internet computing are not efficient. This article presents an implementation of

unstructured peer-to-peer locality-awareness peer-to-peer network called ULAP. Also, the experiments of the implemented system are tested on 222 machines on a Grid platform called Grid'5000 in France.

Keywords: peer-to-peer network, high performance computing, locality-awareness

1. คำนำ

ระบบเครือข่ายเพียร์ทูเพียร์ได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกนำมาใช้กับโปรแกรมแชร์ไฟล์ข้อมูล เช่น BitTorrent [1], Gnutella [2] และอื่นๆ แต่ที่จริงแล้วเครือข่ายเพียร์ทูเพียร์สามารถนำไปประยุกต์กับการทำงานของโปรแกรมต่างๆ ได้อีกมากมาย เช่น โปรแกรมจำพวก instant message (IM) เช่น MSN Messenger [3] รวมถึงการนำไปใช้ในการประมวลผลประสิทธิภาพสูง ทั้งแบบกระจาย (Distributed Computing) และแบบขนาน (Parallel Computing) เช่น SETI@home [4], และ P2P-MPI [5] ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามเครือข่ายเพียร์ทูเพียร์โดยทั่วไป ที่ถูกนำมาใช้เพื่อการประมวลผลประสิทธิภาพสูงยังขาดความรู้เกี่ยวกับตำแหน่งของตัวเองในเครือข่าย ทำให้การค้นหาเครื่องในเครือข่ายเพื่อใช้ในการดำเนินการนั้นเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากโปรแกรมประเภทการประมวลผลประสิทธิภาพสูงจำเป็นต้องมีการ รับ-ส่ง ข้อมูลระหว่างกัน ถ้าเครื่องที่ใช้ในการประมวลผลประสิทธิภาพสูงอยู่ห่างกัน คนละซีกโลก จะทำให้เวลาที่ใช้ในการประมวลผลส่วนใหญ่สูญเสียไปกับการรับ-ส่งข้อมูล ดังนั้นสำหรับการประมวลผลประสิทธิภาพสูง ถ้าระบบเครือข่ายเพียร์ทูเพียร์มีความสามารถในการเรียนรู้ตำแหน่งของเครื่องในระบบได้ ระบบจะพยายามค้นหาเครื่องที่อยู่ใกล้กันที่สุดก่อน เพื่อเป็นการลดเวลาในการรับ-ส่งข้อมูลระหว่างเครื่องที่ใช้ประมวลผลของโปรแกรมประมวลผลประสิทธิภาพสูง

บทความวิจัยนี้แบ่งออกเป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้ หัวข้อที่ 2 อธิบายโครงสร้างระบบเครือข่ายแบบเพียร์ทูเพียร์ หัวข้อที่ 3 การออกแบบและการทำงานของ ULAP หัวข้อที่ 4 แสดงผลการทดลองและวิเคราะห์ผลการทดลอง และ หัวข้อสุดท้ายบทสรุป

2. โครงสร้างระบบเครือข่ายเพียร์ทูเพียร์

จาก [6] ระบบเครือข่ายแบบเพียร์ทูเพียร์นั้นสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ระบบเครือข่ายแบบเพียร์ทูเพียร์แท้ (pure peer-to-peer system) และระบบเครือข่ายแบบไฮบริด (hybrid peer-to-peer system) ระบบเครือข่ายที่ได้รับความนิยมมากในหมู่นักวิจัยคือแบบเพียร์ทูเพียร์แท้ นี้เองจาก เป็นระบบที่มีความทนทานต่อการสัมภានของเครื่องข่าย (Fault tolerance) และไม่มีปัญหาของการล้มเหลวที่สำคัญเดียว (Single point of failure) ในระบบเครือข่ายแบบเพียร์ทูเพียร์แท้นั้นยังแบ่งออกได้อีก 2 ลักษณะคือ แบบไวโกรงสร้าง (Unstructured) และแบบมีโกรงสร้าง (Structured)

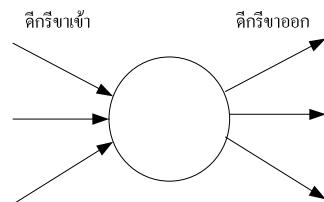
2.1 เครือข่ายเพียร์ทูเพียร์แบบไวโกรงสร้าง

ระบบเพียร์ทูเพียร์แบบไวโกรงสร้างได้ถูกพัฒนาขึ้นหลังจาก Napster [7] ระบบแชร์ไฟล์ข้อมูลประเภท MP3 ที่มีลักษณะในการใช้เครื่องแม่ข่ายกลางทำหน้าที่ค้นหาเครื่องถูกบ่ำที่มีไฟล์ข้อมูลนั้นๆ อยู่ ได้ถูกปฏิวัติลงเนื่องจาก การละเมิดอิสระของเพง โดยระบบที่ถูกพัฒนาเป็นระบบแรกๆ คือ Gnutella ที่ไม่จำเป็นต้องมีเครื่องแม่ข่ายกลาง การค้นหาไฟล์ข้อมูล ทำโดยวิธีการฟลัด (flood) ซึ่งไฟล์ข้อมูลที่ต้องการจะค้นหา โดยเครื่องที่ได้รับข้อมูลนั้น ที่มีไฟล์ข้อมูลนั้นๆ อยู่ เครื่องก็จะตอบสนองกับผู้ที่ทำการฟลัด ระบบแบบนี้มีข้อดีที่ระบบไม่มีทางที่จะถูกปิดตัวลงได้ เนื่องจากไม่มีเครื่องแม่ข่ายกลาง มีการเชื่อมต่อที่ป้องกันการล้มเหลวของระบบได้ค่อนข้างดี แต่ข้อเสียของระบบเครือข่ายประเภทนี้คือ การฟลัด สามารถทำให้เครือข่ายเกิดการอื้มตัวได้ (saturate)

2.2 เครือข่ายเพียร์ทูเพียร์แบบมีโกรงสร้าง

ระบบเพียร์ทูเพียร์แบบมีโกรงสร้าง ได้รับความนิยมมากขึ้น เนื่องจากได้ทำการแก้ไข ปัญหาในการฟลัด ของเครือข่ายเพียร์ทูเพียร์แบบไวโกรงสร้าง โดยการแก้ไขนั้นได้ประยุกต์ก็ใช้งานของ DHT (Distributed Hash Table) ซึ่งจะเป็นการจับคู่ของค่าประจำตัวสิ่งของ (object identification, objectID) และ ค่าประจำตัวของเพียร์ (node identification, nodeID) กับค่าใดๆ เมื่อเพียร์หนึ่งต้องการที่จะกระชายข้อมูล เพียร์นั้นจะทำการคำนวณค่า objectID จากนั้นจะส่งต่อข้อมูลต่อไป เรื่อยๆ จนถึงเพียร์ปลายทางที่มีค่า nodeID ใกล้เคียงกับ objectID มากที่สุด เมื่อเพียร์ต้องการจะค้นหาข้อมูลก็จะทำงานในลักษณะเดียวกัน ซึ่งจะเป็นการกระจายการการทำงานของเพียร์ในระบบ และการส่งต่อข้อมูล มีแนวทางที่แน่นอนตามอัลกอริทึมต่างๆ ที่ถูกใช้ในแต่ละระบบ โกรงงานที่พัฒนาระบบเครือข่ายเพียร์ทูเพียร์แบบมีโกรงสร้างนั้น เช่น Chord [8], Pastry [9], Tapestry [10] แต่อย่างไรก็ตามระบบเครือข่าย ประเภทนี้มีปัญหาการคูดแลรักษา(maintenance)สภาพของเครือข่าย และไม่สามารถรองรับระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

การทำงานของระบบเครือข่ายประเภทนี้หมายความว่า

รูปที่ 1 เพียร์ใน ULAP ที่มี degree (d) เท่ากับ 3

ต้องการกระจายการให้เท่าๆ กันทุกเพียร์ แต่ไม่เหมาะสมที่จะมาใช้ในการเรียนรู้ตำแหน่งของเพียร์รวมทั้งใช้ในการค้นหาเพียร์เพื่อการประมวลผลประสิทธิภาพสูง

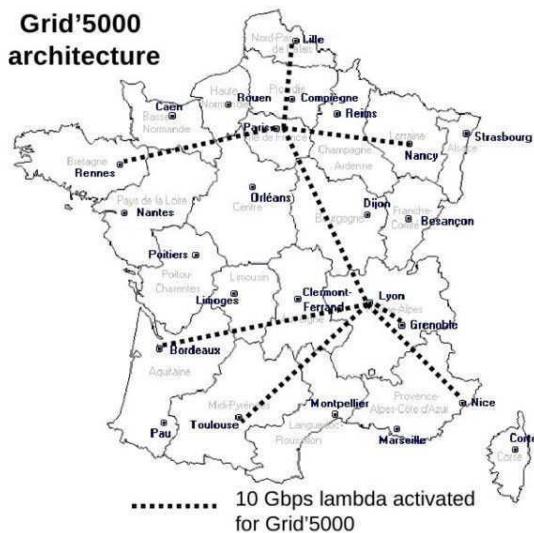
3. การออกแบบและการทำงานของ ULAP

ULAP (Unstructured Locality-Awareness Peer-to-Peer System) เป็นระบบที่ถูกพัฒนาขึ้นโดยใช้หลักการของระบบเครือข่ายเพียร์ทูเพียร์แบบไวโกรงสร้าง ซึ่งโดยการทำงานนั้นเพียร์จะทำการติดต่อกับเครื่อง bootstrap ซึ่งหัว bootstrap นี้จะทำหน้าที่ให้ IP address หรือดันกับเพียร์ที่ร้องขอเพื่อเข้าร่วมระบบเครือข่าย bootstrap นี้ไม่ได้ทำงานในลักษณะรวมศูนย์ (Centralized) เนื่องจาก เพียร์ทุกเพียร์หลังจากติดต่อ กับ bootstrap เป็นครั้งแรก ก็จะเก็บ IP Address ของเพียร์อื่นไว้ใน แคช เพื่อที่จะสามารถติดต่อในครั้งต่อไปได้เอง โดยไม่ต้อง bootstrap

เพียร์ใน ULAP จะมีการกำหนดจำนวนดันที่ที่เชื่อมต่อ กับเพียร์อื่นๆ ซึ่งเรียกว่า ดีกรี (degree, d) โดยจะมี ดีกรีขาเข้า (incoming) และ ขาออก (outgoing) เท่ากัน เพื่อป้องกันการเกิดพาร์ทิชันขึ้นในระบบเครือข่าย รูปที่ 1 แสดงตัวอย่างของเพียร์ใน ULAP ที่มีดีกรี(d) เท่ากับ 3 ซึ่งจะหมายความว่า เพียร์นี้มี ดีกรีขาเข้า และ ดีกรีขาออกเท่ากับ 3 ใน ULAP ผู้ใช้งานสามารถกำหนด ดีกรี(d) ได้เอง ถ้าไม่มีการกำหนด d จะมีค่าเป็น 5

การเพิ่มความสามารถให้เพียร์ใน ULAP เรียนรู้ตำแหน่งนั้นเกิดจาก การส่งข้อความ Ping กับในระดับของแอฟฟิลิเคนชั่นเพื่อเป็นการตรวจสอบ สภาพความพร้อมของเพียร์ปลายทางไปในตัว โดยเพียร์ทุกเพียร์ (P) จะทำการเพียร์เพื่อนบ้าน(Neighbor) ทั้งหมดที่เชื่อมต่ออยู่ (N) ลึ่งหมายเลข IP ทั้งหมดของเพียร์ที่เพื่อนบ้านนั้นๆ ได้เชื่อมต่ออยู่ (NN) จากนั้นเพียร์จะทำการส่งข้อความ Ping ไปหาเพียร์ที่เชื่อมต่ออยู่ (NN) เพื่อวัดความห่างระหว่างกัน ถ้าผลที่ได้จากการ Ping พบว่า เวลาที่ส่งข้อมูลไป-กลับของข้อมูล Ping ระหว่าง P กับ เครื่องใน NN น้อยกว่าเวลาที่ส่งข้อมูลไป-กลับระหว่าง P กับ เครื่องใน N จะเป็นผลทำให้เพียร์ P ทำการยกเลิกการเชื่อมต่อ กับ N และไปเชื่อมต่อ กับ NN แทน โดยเมื่อปลดล็อกเวลาชั้งระยะเพียร์ทุกเพียร์ที่อยู่ในลักษณะนี้จะเริ่มมีการเชื่อมต่อเข้าสู่กัน

ทางด้านการค้นหาเครื่องเพื่อใช้ในการประมวลผล ประสิทธิภาพสูงนั้น ULAP ใช้เทคนิคการฟลัด โดยแต่ละเพียร์จะตรวจสอบข้อความที่ได้รับจากการฟลัด ซึ่งถ้าเครื่องได้รับมาแล้วข้อความ

รูปที่ 2 การเชื่อมต่อของ 9 ไซต์ ในระบบ Grid'5000

นั้นจะถูกโขนก็ง ไม่ เช่นนั้นจะทำการส่งต่อข้อมูล เพื่อลดปัญหาระบบที่ เครือข่ายอื้มด้วย

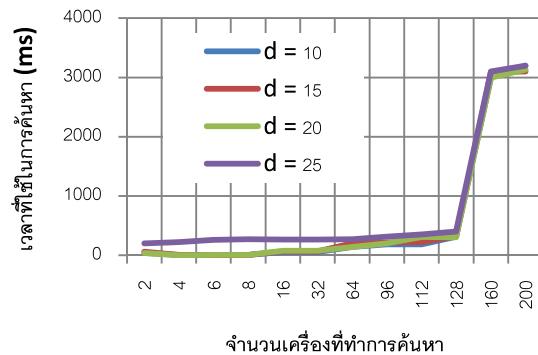
4. ผลการทดลอง

ULAP ได้ถูกทดลองบนระบบกริดของประเทศไทย ฝรั่งเศส ซึ่ง Grid'5000 [11] ซึ่งเป็นระบบกริดที่เกิดจากการร่วมมือกันของสถาบันการศึกษาในฝรั่งเศส ระบบกริดแบ่งออกเป็น 9 ไซต์ ดังรูปที่ 2 คือ Rennes, Paris, Lille, Nancy, Lyon, Bordeaux, Toulouse, Grenoble และ Nice โดยที่แต่ละไซต์จะเชื่อมกันด้วยเครือข่ายความเร็วสูง 10 Gbps lambda ในปัจจุบันมีจำนวนเครื่องทั้งหมดในระบบ 3202 เครื่อง โดยมีจำนวนคอร์(core) ทั้งสิ้น 5714 คอร์

การทดลองในครั้งนี้ได้ทำการทดลอง บนเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวนทั้งหมดจำนวน 222 เครื่อง ท่ามกลาง 4 ไซต์ คือ Nancy (Intel Xeon 5110 จำนวน 64 เครื่อง), Rennes (Intel Xeon L5420 จำนวน 64 เครื่อง), Nice (AMD Opteron 2218 จำนวน 64 เครื่อง) และ Lille (AMD Opteron 248 จำนวน 30 เครื่อง) โดยทุกเครื่องมี RAM อย่างน้อย 2 GB การเชื่อมต่อระหว่างไซต์ เวลาที่ใช้ในการรับส่งข้อมูลผ่านการ Ping แสดงในตารางที่ 1

	Nancy	Nice	Rennes	Lille
Nancy	-	16.3	11.3	9.7
Nice	16.3	-	18	15.9
Rennes	11.3	18	-	10.8
Lille	9.7	15.9	10.8	-

ตารางที่ 1 เวลาที่ใช้ในการ Ping ระหว่างไซต์ (ms)

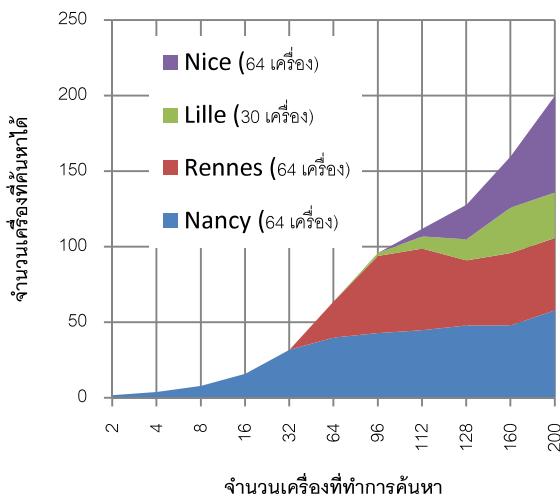

รูปที่ 3 เวลาที่ใช้ในการค้นหาเครื่องในเครือข่าย ULAP

การทดลองเริ่มต้นด้วยการสั่งหนึ่งเพียร์ ให้ค้นหาเครื่องในเครือข่าย โดยเพียร์ที่ถูกสั่งให้ค้นหาเครื่องอยู่ที่ไซต์ Nancy ในการทดลองได้ทำการวัดเวลาที่ใช้ในการค้นหาเครื่อง และตรวจสอบเครื่องที่ค้นพบว่ามีความใกล้ไกลต่างกันเทียงใด โดยการสั่งให้ค้นหาเครื่องในการทดลองจะสั่งให้ค้นหาเครื่องจำนวน 2, 4, 6, 8, 16, 32, 64, 96, 112, 128, 160 และ 200 เครื่องตามลำดับ แต่ละครั้งจะทำการทดลอง 5 ครั้ง เพื่อหาเวลาเฉลี่ยในการค้นหาเครื่อง

รูปที่ 3 แสดงเวลาที่ใช้ในการค้นหาเครื่อง โดยเฉลี่ย โดยมีการปรับขนาดของเพียร์ดีกรี(d) ที่ 10, 15, 20 และ 25 ตามลำดับ จากการทดลองพบว่า เมื่อเพียร์มีดีกรีต่ำจะใช้เวลาในการค้นหาเครื่องที่น้อยกว่า ถ้าจำนวนของเครื่องที่ต้องการจะค้นหาเมื่างานน้อย เนื่องจากเมื่อเพียร์มีจำนวนดีกรีที่มากขึ้นจะเสียเวลาไปกับการฟลัต อีกทั้งเป็นการเพิ่มข้อความที่โหลดไว้ในเครือข่ายให้มากขึ้น ทำให้ระบบตอบสนองการทำงานช้าลง จะเห็นว่าการตอบสนองของ ULAP ในการค้นหาเครื่องในเครือข่ายนั้นค่อนข้างจะรวดเร็ว สามารถค้นหาเครื่อง 128 เครื่องได้ภายในเวลา 0.5 วินาที อย่างไรก็ตามเมื่อจำนวนเครื่องที่ต้องการค้นหาเพิ่มขึ้น เป็น 160 และ 200 เครื่อง ULAP จำเป็นต้องใช้เวลาถึงประมาณ 3 วินาที ซึ่งเป็นเพรษมีข้อความโหลดไว้ในระบบเป็นจำนวนมากจากการฟลัตทำให้เครือข่ายอื้มอิ่มด้วย (saturated) และตอบสนองช้าลง

ในการค้นหาเครื่องเพื่อใช้ในการคำนวณนี้ ด้วยคุณสมบัติของ ULAP ที่มีความสามารถในการพยากรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่ใกล้กับตัวเองก่อน รูปที่ 4 แสดงผลการกระจายของเครื่องที่ค้นพบตามจำนวน群 จะเห็นได้ว่าเมื่อค้นหาเครื่องตั้งแต่ 2 เครื่อง ถึง 32 เครื่อง ULAP ได้พบเครื่องที่อยู่ในไซต์ Nancy ทั่วทั้ง 4 ไซต์ จากนั้นเมื่อมีการค้นหาเครื่อง 64 เครื่อง ULAP ได้ค้นพบเครื่องที่อยู่ที่ไซต์ Rennes จะได้จำนวนเครื่องที่ Nancy นั้นอันที่จริงแล้วเพียงพอสำหรับ การค้นหา 64 เครื่อง แต่เนื่องด้วยการเชื่อมต่อของเพียร์ใน ULAP นั้น มีการกำหนดจำนวนดีกรี (d) เพื่อให้การเชื่อมต่อมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพียร์ใน ULAP พยายามจะหาเพียร์อื่นในการเชื่อมต่อจนเต็มจำนวนดีกรีที่กำหนด ทำให้บางเพียร์ที่ Nancy จะมีการเชื่อมต่อเข้ากับเพียร์ที่ Rennes และ Lille เนื่องด้วย Latency ของ Rennes และ Lille มีค่าใกล้เคียงกันมากทำระบบไม่สามารถ

รูปที่ 4 การกระจายของเครื่องที่คันหาได้ตามไซต์ต่างๆ

แยกแยะความเร็วในการเชื่อมต่อได้ด้วยชั้กเจน และในการค้นหา เครื่องบิน ULAP นั้นจะนำเครื่องที่ตอบกลับเร็วที่สุดขึ้นคืนให้กับผู้ที่ทำการค้นหา จะเห็นได้ว่าเมื่อค้นหาเครื่องจำนวน 96 เครื่อง เพียงที่ Lille เริ่มตอบสนองต่อการค้นหา และ เพียงที่ Nice เริ่มตอบสนองเมื่อทำการค้นหาเครื่องตั้งแต่ 112 เครื่องขึ้นไป

5. สรุป

บทความวิจัยที่ได้นำเสนอการพัฒนาระบบเครือข่าย ULAP ที่เป็นระบบเพียร์ทูเพียร์แบบไวโอลองส์ร่วง และ มีความสามารถที่จะเรียนรู้ตำแหน่งของเพียร์ในระบบ จากการทดลองพบว่า ระบบ ULAP สามารถค้นหาเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในระบบได้อย่างรวดเร็ว เมื่อจำนวนเครื่องที่ต้องการค้นหาไม่จำนวนอยู่ที่ประมาณ 128 เครื่อง แต่ ULAP สามารถค้นหาเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในระบบ เมื่อจำนวนเครื่องที่ต้องการค้นหาไม่จำนวนมากขึ้น เพราะเทคนิคการฟลัตเพื่อค้นหาเครื่องจำนวนมาก อาจทำให้เครือข่ายอื่นด้วย แต่อย่างไรก็ตามการค้นหาเครื่องคอมพิวเตอร์ในระบบแสดงให้เห็นว่า ULAP มีการเรียนรู้เกี่ยวกับตำแหน่งที่ค่อนข้างดี และ พยายามที่จะค้นหาเครื่องที่อยู่ใกล้ที่สุดก่อน เพื่อที่จะทำให้ โปรแกรมการประมวลผลประสิทธิภาพสูง ที่พัฒนาบน ULAP มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ถึงที่ควรจะพัฒนาต่อไปใน ULAP คือการลดจำนวนข้อความที่เกิดจากการฟลัด และ พัฒนาเทคนิคในการวัดความเร็วในการเชื่อมต่อระหว่างเพื่อรับให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

6. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือที่ให้ทุนในการวิจัย และระบบ Grid'5000 ประเภทพร่องศักดิ์ที่ให้ที่ในกรอบทดลอง ในการทดลองครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- [1] Cohen, Bram. Incentives Build Robustness in BitTorrent. [Online] พฤษภาคม 22, 2003. <http://www.bittorrent.org/bittorrentecon.pdf>.
 - [2] Oram, Andy. Peer-to-Peer: Harnessing the Power of Disruptive Technologies. s.l. : O'reilly, 2001.
 - [3] MSN Web Messenger. [Online] <http://webmessenger.msn.com>.
 - [4] SETI@home. [Online] <http://setiathome.berkeley.edu>.
 - [5] P2P-MPI: A Peer-to-Peer Framework for Robust Execution of Message Passing Parallel Programs on Grids. S. Genaud, C. Rattana-poka. 1, s.l. : Springer, 2007, Journal of Grid Computing, Vol. 5, pp. 27-42.
 - [6] Schollmeier, R. A Definition of Peer-to-Peer Networking for Classification of Peer-to-Peer Architectures. *Proceedings of the First International Conference on Peer-to-Peer Computing*. 2001.
 - [7] Shirky, C. Listening to Napster. *Peer-to-Peer: Harnessing the Power of Disruptive Technologies*. s.l. : O'Reilly, 2001.
 - [8] I. Stoica, et al. Chord: A Scalable Peer-to-Peer Lookup Service for Internet Applications. *Proceedings of the 2001 ACM SIGCOMM Conference*. 2001.
 - [9] A. Rowstron, P. Druschel. Pastry: Scalable, Decentralized Object Location, and Routing for Large-Scale Peer-to-Peer Systems. *Lecture Notes in Computer Science*. 2001.
 - [10] Tapestry: An Infrastructure for Fault-tolerant Wide-area Location and Routing. B. Y. Zhao, J. D. Kubiatowicz, A. D. Joseph. s.l. : UC Berkeley, 2001.
 - [11] F. Cappello, et al. Grid'5000: A Large Scale, Reconfigurable, Controlable and Monitorable Grid Platform. *Grid'2005 Workshop*. 2005.

 ชูพันธุ์ รัตนโพค่า สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวนนี้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท (DEA d'information) และ ปริญญาเอก (Doctorat en Information) จาก Strasbourg University ประเทศฝรั่งเศส ขณะนี้เป็นอาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มีความสนใจในการวิจัยในหัวข้อการประมวลผลแบบกระจาย และ การประมวลผลแบบบันทึกในโอลีฟิล์ม เกี่ยวกับเชิงซ้อนของสารเคมีและสารชีวภาพ รวมถึงการประยุกต์ใช้ในเชิงอุตสาหกรรม เช่น กระบวนการผลิตยาและอาหาร